

Мнение срещу факт: всичко ли има две страни?

Новини | Общество | на 02.03.2022 06:00 | от Константина Василева-Славейкова

Защо говорим за това?

Повече от всякога е важно да отсяваме фактите от мненията.

По много теми има две (или повече) гледни точки. Отговорите често са в сивата зона между черно и бяло. Но не по всички теми. Има неща, които са верни, и такива, които не са.

Винаги ли има две страни?

Представи си, че си се скарал(а) с твой съученик. Той ти е толкова сърдит, че иска да те изложи. Казва на класната, че си му счупил(а) телефона. Дисплеят е пукнат. Ти знаеш, че дори не си бил(а) на училище този ден. Но някои деца му вярват. Мислиш ли, че в тази ситуация има "две страни"?

В горния пример знаеш отговора. Но как да разберем какво е истина в история за друг човек? Или в статия? Или книга? Ами ако темата е много сложна? Как да разбереш кое е вярно, ако главата те заболява само от четенето на заплетените думи?

Факти, факти, факти

Много е важно да отделим фактите (какво се знае със сигурност) от емоциите (какво чувстваме) и мненията (какво мислим, че се е случило). Затова добрите учени не се интересуват дали нещо е казано от известни възрастни професори. Интересуват се дали информацията е надеждна. И дали е подкрепена от много други учени. Ако не е: личните мнения са без значение. Важно е какво казват експериментите и данните.

Преди няколко века хората мислели, че Слънцето се върти около Земята. Нямали доказателства. Просто известни хора имали мнение. "Земята е прекалено важна: всички други небесни тела трябва да се въртят около нея."

Галилео Галилей обаче бил учен: не се интересувал от мнения. Събирал информация за движението на небесните тела. Изучавал. Изчислявал. Сигнал до извода: "Обратното е, Земята се върти около Слънцето". Тогава му се присмели, но се оказал прав.

Нужно ли е да се казва: "Някои хора смятат, че Слънцето се върти около Земята", ако със сигурност знаем, че не е вярно? Нужно ли е по телевизията да се покани някой да обясни защо Земята може да е плоска, ако това доказано не е истина?

Ако репортер пише за твоето училище, ще искаш ли да пише как си счувила(а) телефона на друго дете? Или искаш първо да провери всичко? Да види по документи от лекаря, че този ден си бил(а) болен(на) вкъщи? И да разпита други деца, тъй като поне 10 са видели телефона да пада от джоба на твоя приятел по време на мач?

Какво е цензура?

Цензура е нарочното спиране на мнения и информация. Ако след проверка репортерът не напише нищо за това как си счупил(а) телефона на съученика ти, това "цензура" ли е? Не, защото не се е случило. Ако много хора питат обаче, ще е важно да поясни какво е показала проверката. "Дете А твърди, че Б нарочно му е счупил(а) телефона. Но Б дори не е бил(а) на училище тогава и 10 приятели на А са видели как телефонът пада по време на мач."

По някои теми учените и специалистите вече са направили проверка. Земята не е плоска и няма смисъл дори да обсъждаме обратното.

Колкото по-малко се говори за невярна информация, толкова по-добре!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
</book/2018-mnenie-sreshtu-fakt-vsichko-li-ima-dve-strani>

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

